

MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

V ý k l a d o v é s t a n o v i s k o
M i n i s t e r s t v a s p r á v e d l n o s t i

**k tzv. testu nečinnosti podle § 35 odst. 4 zákona č. 254/2019 Sb.,
o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech**

Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „*ministerstvo*“), jakožto správní orgán příslušný k výkonu působnosti na úseku znalecké činnosti podle § 3 zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech (dále jen „*znalecký zákon*“ nebo „*ZnalZ*“), podává stanovisko k výkladu a aplikaci § 35 odst. 4 znaleckého zákona, upravujícího tzv. test nečinnosti znalce.

I. Právní úprava:

Podle § 35 odst. 4 ZnalZ „*V případě, že počet znaleckých posudků vypracovaných znalcem v uplynulých 5 letech nepřesahuje 3 znalecké posudky, orgán dohledu rozhodne o zrušení oprávnění vykonávat znaleckou činnost z důvodu nečinnosti, neexistují-li důvody zvláštního zřetele hodné, pro které by nemělo být rozhodnuto o zrušení oprávnění tohoto znalce; to neplatí, je-li znalec zapsán v seznamu znalců méně než 5 let.*“

Podle § 14 odst. 2 písm. b) ZnalZ „*Ministerstvo může zrušit oprávnění vykonávat znaleckou činnost, pokud nastanou důvody uvedené v § 35 odst. 4.*“

II. Kontext právní úpravy tzv. testu nečinnosti:

Znalecký zákon účinný od 1. 1. 2021 zavedl jako jednu z podstatných změn oproti dřívější právní úpravě centrální **elektronickou evidenci znaleckých posudků**, do níž znalci dálkovým přístupem zapisují zadané a podané znalecké posudky (dále také jen „*evidence posudků*“). Vedle jednoznačné identifikace znaleckých posudků plní evidence posudků i další funkce, například indikuje aktuální vytížení každého znalce a **poskytuje rovněž údaje o počtu znaleckých posudků** zpracovaných znalcem v jednotlivých letech. Dostupnost takto získaných údajů je předpokladem pro uplatnění některých dohledových pravomocí, které znalecký zákon ministerstvu současně svěřil. Jednou z nich je pravomoc zrušit oprávnění k výkonu znalecké činnosti podle § 14 odst. 2 písm. b) ZnalZ v případech, kdy počet znaleckých posudků vypracovaných znalcem **v uplynulých 5 letech nepřesahuje 3 znalecké posudky**, ledaže existují důvody zvláštního zřetele hodné, pro které by oprávnění tohoto znalce zrušeno být nemělo (§ 35 odst. 4 ZnalZ). Je zřejmé, že **uplatnění tohoto tzv. testu nečinnosti** znalce je **provázáno s údaji čerpanými z evidence posudků**. Evidence posudků ovšem oproti předpokladu zákonodárce nebyla zprovozněna současně s nabytím účinnosti znaleckého zákona, nýbrž v listopadu roku 2022. Začala tedy vykazovat údaje za první ucelené roční období teprve počínaje rokem 2023. V současné době tak má ministerstvo k dispozici údaje o počtu znaleckých posudků podaných znalci v letech 2023, 2024 a 2025.

III. Stanovisko ministerstva

Ministerstvo interpretuje ustanovení § 35 odst. 4 ZnalZ, zavedené znaleckým zákonem, v kontextu souběžně zavedené elektronické evidence znaleckých posudků. S ohledem na časový odstup mezi účinností znaleckého zákona a spuštěním evidence znaleckých posudků je nutné postupovat ve prospěch znalců a počátek běhu prvního pětiletého období ve smyslu § 35 odst. 4 ZnalZ vztáhnout k datu 1. 1. 2023. První pětileté období pro znalce zapsané v seznamu znalců k datu 1. 1. 2021 běží od 1. 1. 2023 do 1. 1. 2028.

Ministerstvo proto přistoupí k uplatnění **testu nečinnosti** po uplynutí pětiletého období **počítaného od zprovoznění evidence znaleckých posudků**, tj. ve smyslu shora uvedené interpretace § 35 odst. 4 ZnalZ nejdříve **po datu 1. 1. 2028**.

IV. Výzva znalcům

Nad rámec předloženého stanoviska ministerstvo pokládá za vhodné **oslovit ty znalce, kteří** znalecké posudky do evidence posudků nezapisují proto, že **již znaleckou činnost z různých důvodů dlouhodobě nemohou anebo nechťejí vykonávat**. Je nezbytné, aby tito znalci svou znaleckou činnost **formálně ukončili**, tzn. aby **zaslali písemné oznámení** o ukončení znalecké činnosti Ministerstvu spravedlnosti (do datové schránky: ID DS kq4aawz, nebo na adresu Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2)¹. Řádné ukončení znalecké činnosti je v zájmu samotných znalců, kteří již znaleckou činnost fakticky nevykonávají. Tím, že ministerstvu písemně oznámí ukončení činnosti, nebudou se nadále vystavovat riziku postihu za nedůvodné odmítnutí znaleckého úkonu zadaného orgánem veřejné moci. Formální ukončení činnosti také přispěje k efektivnímu fungování justičních orgánů a dalších zadavatelů, neboť zajistí aktuálnost údajů v seznamu znalců a přinese tak úsporu času a nákladů spojených s marným osločováním již neaktivních znalců.

Upozornění:

Informace obsažené v tomto materiálu vyjadřují právní názor odboru insolvenčního, soudních znalců a tlumočnicků Ministerstva spravedlnosti coby útvaru funkčně příslušného k výkonu dohledové působnosti ministerstva na úseku znalecké činnosti a k vedení relevantních správních řízení včetně rozhodování v prvním stupni. Tento materiál byl zpracován v rámci dobré správní praxe, a to za účelem zvýšení právní jistoty adresátů relevantních právních norem, jakožto i zvýšení transparentnosti a předvídatelnosti výkonu dohledových pravomocí Ministerstva spravedlnosti. Názory obsažené v tomto materiálu se vztahují k dohledové praxi Ministerstva spravedlnosti a nejsou právně závazné; soudy, jiné orgány veřejné moci a ministr spravedlnosti coby orgán rozhodující ve vybraných řízeních ve druhém stupni mohou zaujmout jiný názor.

Mgr. Julie Černá

pověřena zastupováním funkce ředitele
odbor insolvenční, soudních znalců a tlumočnicků

¹ Znalec případně může požádat o pozastavení znaleckého

oprávnění, např. má-li dlouhodobě zdravotní obtíže.